

Een nooit geziene crisis

De nooit geziene financiële crisis die zich dit weekeinde manifesteerde, liet niemand in de economische wereld onberoerd. Enkele prominenten uit de Belgische economische wereld geven hun visie op de gebeurtenissen.

Karel Van Eetvelt. © blg

'Nationalisering niet beste oplossing'

Karel Van Eetvelt, gedelegeerd bestuurder Unie van Zelfstandige Ondernemers

'Er zijn vier mogelijk scenario's voor Fortis. Het ergste zou zijn dat het helemaal fout gaat. Het minst erge zou zijn dat de bank haar problemen zelf kan oplossen, maar dat is zo goed als uitgesloten. Twee tussenscenario's blijven over: een overname door de particuliere sector of een nationalisatie.'

'Ik denk dat een overname door een andere bank de geringste impact zal hebben op de economie. Bij een nationalisering wordt er geld van de belastingbetaler aangewend om de fouten recht te trekken. Een overname zou wel betekenen dat het beslissingscentrum uit België verdwijnt, maar we moeten niet de illusie koesteren dat we in België alles zelf kunnen blijven beslissen. Als ik zou moeten kiezen, zou ik nationalisering niet de beste oplossing vinden. Maar het is natuurlijk beter dan alles volledig fout te laten gaan.'

'Bij een overname zie ik weinig gevolgen voor de kmo's. Er is in het bedrijfsleven wel wat bezorgdheid over de duurder wordende kredietverschaffing. De voorbije maanden zijn de banken zich duidelijk aan het indekken. In die zin is de redding van Fortis een goede zaak, want anders zou er een kottingsreactie dreigen waarbij de banken nog voorzichtiger worden.'

'Ik heb geen indicaties dat bedrijven hun geld zouden terugtrekken of op zoek zijn naar een andere bank. Het signaal vanuit de overheid is heel duidelijk: Fortis zal niet over de kop gaan. Dat stelt veel mensen gerust.' (rmg)

Paul Buysse. © blg

'Dreigend doemscenario'

Baron Paul Buysse, voorzitter Bekeert

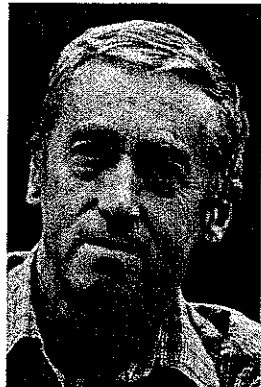
'Er heerst in het bedrijfsleven een grote bezorgdheid over de bankfunctie van Fortis. Het is duidelijk dat de uitgetekende bedrijfsstrategie door de economische omstandigheden in gevaar is gekomen. De huidige situatie zorgt voor bezorgdheid en ontreddering bij de klanten en de bevolking, wat een negatief economisch effect teweegbrengt.'

'De huidige crisis brengt, naast het puur financieel-economische, een enorm aantal uitdagingen met zich mee voor de economie. Het bancaire element is erg belangrijk in het bedrijfsbeleid, en de verwevenheid tussen Fortis en het bedrijfsleven is bijzonder groot. Via de overname van de Generale Bank heeft Fortis hier een leiderspositie verworven. Vooral bij middelgrote bedrijven is er een grote bezorgdheid over kredietschaarste.'

'We zitten in een rampsituatie die creativiteit vergt van de beleidsmakers. Het dreigende doemscenario is dat de hele financiële sector ineenzakt. Dan blijft er weinig over van België als mercantiel land met een goed uitgebouwde sociale zekerheid. Ik denk dat minister Reynders zich er goed van bewust is dat er een proactief optreden verwacht wordt en drastische maatregelen. Het is niet gemakkelijk om onder dergelijke druk te onderhandelen. De deadline is keihard: maandag om 8 uur moet er iets zijn, want dan openen de financiële markten. Dat is anders dan bij regeringsonderhandelingen, die je eindeloos kunt uitstellen en rekken.'

'Wat de beste oplossing is op dit moment, hangt af van de geboden garanties. Als Fortis wordt overgenomen door een andere bank, voorzie ik geen dramatische gevolgen voor het bedrijfsleven. Want als de overnemer het commerciële beleid grondig zou wijzigen, zou hij zichzelf in de voet schieten.'

'Dat het beslissingscentrum uit België verdwijnt, is op zich natuurlijk dramatisch.' (rmg)

Paul De Grauwe. © pn

'Ongelooflijke flaters'

Paul De Grauwe, hoogleraar internationale economie KU Leuven

'Als de redding van Fortis op een vlotte manier gebeurt, kunnen de gevolgen voor de particuliere klanten en het bedrijfsleven beperkt blijven. Natuurlijk is het jammer dat er weer een beslissingscentrum naar het buitenland verdwijnt, maar we moeten ook vaststellen dat de huidige beslissers ongelooflijke flaters hebben begaan. Ze hebben een veel te hoge prijs betaald voor ABN Amro zonder dat de financiering rond was. Ze hebben zich laten leiden door hun eigen megalomanie, en worden daar nu voor afgestraft. Ze hebben een Belgisch bedrijf naar de knoppen geholpen. In dit geval hebben we er niet zoveel aan gehad dat het beslissingscentrum in Brussel was.'

'De overheid had misschien wat meer druk kunnen uitoefenen op Fortis, zodra duidelijk was dat het niet de middelen had voor de overname van ABN Amro. In Nederland heeft de centrale bank een signaal gegeven door het licht nog niet op groen te zetten. Maar ik heb de indruk dat de overheid nu wel kort op de bal speelt, samen met de Nederlandse autoriteiten. Terecht, want alleen met een overname of een nationalisering kan worden voorkomen dat het Belgische banklandschap verder afbrokkelt.'

'Wat de verdere gevolgen betreft, hangt veel af van de goedkeuring van het plan-Paulson. Dat moet deze week worden goedgekeurd, maar je weet natuurlijk nooit. Als dat er niet doorkomt, blijft er een groot probleem. Daarnaast is het ook de vraag of 700 miljard dollar wel zal volstaan. Hoe dan ook moet ervoor gezorgd worden dat het verrouwen terugkeert. Er zullen nog heel wat lijken uit de kast vallen. Wat we nu meemaken, is gebaseerd op vrees en paniek. Het heeft niets meer te maken met de economische modellen zoals we die kennen. Economen staan hier machteloos tegenover. Dit zijn abnormale tijden.' (rmg)

Rudi Thomaes. © pdw

'Geruchtenstroom moet stoppen'

Rudi Thomaes, gedelegeerd bestuurder van het Verbond van Belgische Ondernemingen

'Buiten de bezorgdheid die iedereen heeft over het lot van Fortis, is er voor het bedrijfsleven nog een extra reden om bezorgd te zijn. Fortis is namelijk heel nauw verweven met het Belgische economische weefsel. En dan is er nog een extra dimensie, omdat Fortis erg actief is in de ondersteuning van de export in de vorm van exportkredieten.'

'De gevolgen voor het bedrijfsleven zijn uiteraard afhankelijk van de manier waarop de crisis verder evolueert. Veel hangt ook af van de goedkeuring van het plan-Paulson in de Verenigde Staten. De beschikbaarheid van kredieten en de kostprijs ervan zijn daarvoor afhankelijk. Gelukkig hebben we in België de notionele interestafrek, waardoor er de laatste tijd veel kapitaal in het bedrijfsleven is geïnjecteerd.'

'Natuurlijk zijn de gevolgen voor de bedrijven verschillend, afhankelijk van welk scenario er uit de bus komt. In die zin is het nu nog wat vroeg om commentaar te geven. Wat in elk geval vaststaat, is dat er een einde moet komen aan de ongefundeerde geruchtenstroom van de afgelopen dagen.' (rmg)

Peter Vanden Houde. © bdw

'Meest elegante oplossing'

Peter Vanden Houde, hoofdeconoom ING België

'Momenteel lijken we in een scenario van een self-fulfilling prophecy te zitten: hoe meer het aandeel onder druk komt, hoe meer twijfels er ontstaan over de soliditeit van de bank, hoezeer het management ook geruststellende mededelingen doet. Het was dringend nodig dat er iets uit de bus kwam. Een overheidsgarantie is normaal gesproken een vrij probaat middel, want de overheid is bij uitstek een instelling met *deep pockets*. Overheidsinterventie is ook een manier om de spaarders gerust te stellen.'

'Hetzelfde middel heeft men in de Verenigde Staten ook herhaaldelijk toegepast. Aanvankelijk bij de overname van Bear Stearns door JP Morgan, waarbij de Amerikaanse centrale bank, de Fed, allerlei garanties inbouwde. Het nadeel is dat de *upside* dan voor de particuliere overnemer is, terwijl de overheid alle risico's op zich neemt.'

'Daarom is men bij Fannie, Freddie en AIG anders te werk gegaan en heeft de overheid die instellingen zelf onder controle genomen. De veronderstelling is dat de overheid haar investering achteraf kan recupereren, als de markten gekalmeerd zijn. Het voordeel is dat voor spaarders alle twijfel wordt weggenomen. Voor de aandeelhouders is het minder goed nieuws, zij zitten met veel onzekerheden.'

'Toch zou een overheidsgarantie wel de meest elegante oplossing kunnen zijn omdat er twee vliegen in één klap mee geslagen worden. Er komt vers geld binnen en door de overheidsgaranties wordt het vertrouwen hersteld. De huidige paniek laten voortduren zou hoe dan ook tot een waardevernietiging geleid hebben, wat ook voor de overheid geen goede zaak is!' (rmg)